

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2014-2015 / ETAPA NAȚIONALĂ – IUNIE 2015

COMPER – COMUNICARE, CLASA a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

A. *Aristotel credea că râsul îi este dat numai omului, că este una dintre însușirile care îl deosebesc de animale. Un copil, spunea el, nu are cu adevărat un suflet decât începând cu clipa în care râde pentru prima dată – fapt ce s-ar petrece, după Aristotel, cam în a 40-a zi de viață. Deși știința modernă a schimbat aceste convingeri și se consideră azi că râsul – ca manifestare a unor senzații fizice și stări psihice – este prezent nu doar la om, ci și la alte mamifere, poate chiar și la alte grupuri de animale, râsul omului rămâne un comportament fascinant, demn de atenția pe care i-au acordat-o mulți cercetători ai naturii umane, de la Aristotel și până acum. Iar dintre multele fațete ale legăturii dintre răs, psihic și corp, una pare cu deosebire importantă pentru omul de azi: cea a râsului ca mijloc de tămăduire. [...]*

Unii antropologi consideră râsul drept o formă de comunicare vocală, poate prima apărută la om. Robert Provine, profesor la Universitatea Maryland, SUA, specialist în neurobiologie și studiul comportamentului, consideră că din răs s-ar fi dezvoltat, treptat, limbajul articulat uman. Pentru el, râsul e un limbaj primitiv, universal, un mecanism comun tuturor oamenilor. Toată lumea râde la fel, în vreme ce limbajul articulat cunoaște mii de variații sub forma limbilor și a dialectelor. Copiii mici râd înainte de a ști să vorbească, iar copiii născuți surzi și care, din această cauză, nu învață să vorbească, pot totuși să râdă.

Râsul ar fi, din perspectiva multor etologi, un mecanism de echilibrare emoțională.

Și filosofi au fost intrigați de această manifestare a naturii umane, au găsit-o tulburătoare și au încercat să o explice. Friedrich Nietzsche (1844–1900) credea că râsul e o reacție a omului în fața unor angoase existențiale, a sentimentului de singurătate și a conștientizării caracterului muritor al ființei umane, conștientizare de care doar oamenii ar fi capabili.

Un filosof modern, americanul John Morreall (n. 1947), care și-a consacrat o mare parte a vieții profesionale studierii râsului și umorului, a emis ipoteza că râsul și-ar putea avea originea în sentimentul de ușurare pe care oamenii confrunțați cu o primejdie și-l împărtășesc unii altora odată ce primejdia a trecut. [...]

(<http://www.descopera.ro/stiinta/8835085-rasul-bate-boala>)

B. — Ce ar trebui să facă așadar copiii?

— *Copiii sunt cei care le pot reaminti oamenilor mari de comoara din inimă. Dar înainte de toate, este necesar să descopere în ei înșiși marea putere a bucuriei și a creativității. Dacă mă enervez pentru că nu-mi iese un castel din cuburi, înseamnă că am uitat să adaug bucurie. Dacă sunt plictisit, îmi întreb bucuria ce ar vrea să facă chiar acum, în acest moment. Dacă mă necăjește cineva într-o zi, verific imediat izvorul cu bucurie. Poate am închis robinetul. Îl deschid și o pulbere galbenă mă învăluie. O pulbere care nu se vede, dar se simte ca un mare zâmbet care începe din vârful capului, își face cuib în colțul gurii și se duce pe urmă peste tot, până în călcâi. De aceea copiii tresaltă atât de des și țopăie. De bucuria care le pupă călcâiele. [...]*

Așa vorbea Îngerul Lumânare și o pasiune nesfârșită puse stăpânire pe mine. Pun mâna repede pe stiloul și carnețelul pe care le port tot timpul cu mine, în buzunarul de la haină. Mă apuc de scris.

(Ligia Toniță, *Strada din colțul gurii*)

- C. *Mă bucur să-mi umplu părul cu voi, frunze de toamnă,
să fug prin pădurea nebună, căzând și răsând, și să-mi zgârii
obrazul, în scoicile voastre scorțoase... Mă bucur să-mplânt
în toamna roșcată strigătul meu adânc, singuratic,
sub bolțile pline de aer uscat, de foșnet de vânt,
să fug, să cad și să râd pe pământul împodobit
de galbenul tău sărut cu o mie de buze, toamna.*

(Nina Cassian, *Bucurie*)

STANDARD

1. Conform textului A, cel care consideră că limbajul articulat uman s-ar fi dezvoltat, treptat, din răs este:
  - a. Aristotel;
  - b. Robert Provine;
  - c. Friedrich Nietzsche;
  - d. John Morreall.
2. Următoarea variantă de răspuns nu este corectă în raport cu informațiile oferite de textul A:
  - a. Râsul este dat numai omului.
  - b. Râsul este un limbaj primitiv.
  - c. Râsul este o reacție a omului în fața unor angoase existențiale.
  - d. Râsul nu reprezintă un mecanism de echilibrare emoțională.
3. Sunt corect asociate structurile cu textele din care provin în următoarea variantă de răspuns:
  - a. *un castel din cuburi* – textul B;
  - b. *limbajul articulat uman* – textul C;
  - c. *bolțile pline de aer uscat* – textul A;
  - d. *mijloc de tămăduire* – textul B.
4. O structură din textul C care face referire la frunzele toamnei este:
  - a. *pădurea nebună*;
  - b. *scoicile voastre scorțoase*;
  - c. *strigătul meu adânc*;
  - d. *bolțile pline de aer uscat*.
5. Numărul cuvintelor cu funcția sintactică de complement indirect din secvența: *Aristotel credea că râsul îi este dat numai omului, că este una dintre însușirile care îl deosebesc de animale.* este:
  - a. unu;
  - b. doi;
  - c. trei;
  - d. patru.
6. Propoziția subordonată din secvența: *Dar înainte de toate, este necesar să descopere în ei înșiși marea putere a bucuriei și a creativității.* este:
  - a. SB;
  - b. PR;
  - c. AT;
  - d. CD.

7. Pronumele relativ din secvența: *Pun mâna repede pe stiloul și carnețelul pe care le port tot timpul cu mine, în buzunarul de la haină.* are funcția sintactică:
- subiect;
  - atribut;
  - complement indirect;
  - complement direct.
8. Tipul raporturilor sintactice la nivelul frazei care apar în secvența: *Așa vorbea Îngerul Lumânare și o pasiune nesfârșită puse stăpânire pe mine* este:
- numai de coordonare prin joncțiune;
  - de coordonare prin joncțiune și de subordonare;
  - numai de subordonare;
  - de coordonare prin juxtapunere și de subordonare.
9. Termenul regent al propoziției subordonate din secvența: *Copiii sunt cei care le pot reaminti oamenilor mari de comoara din inimă.* are valoarea morfologică și funcția sintactică:
- pronume demonstrativ, subiect;
  - pronume demonstrativ, nume predicativ;
  - adjectiv pronominal demonstrativ, atribut;
  - articol adjectival/demonstrativ, fără funcție sintactică.
10. Elementul de relație prin care este introdusă propoziția subordonată din secvența: *Și filosofii au fost intrigăți de această manifestare a naturii umane, au găsit-o tulburătoare și au încercat să o explice.* este, din punct de vedere morfologic și sintactic:
- conjunctie, fără funcție sintactică;
  - pronume relativ, complement direct;
  - pronume relativ, atribut;
  - pronume relativ, subiect.
11. Prin contragerea propozițiilor subordonate din secvența: *Friedrich Nietzsche (1844–1900) credea că râsul e o reacție a omului în fața unor angoase existențiale, a sentimentului de singurătate și a conștientizării caracterului muritor al ființei umane, conștientizare de care doar oamenii ar fi capabili.* se obțin următoarele funcții sintactice:
- subiect, atribut;
  - complement direct, complement direct;
  - complement direct, complement indirect;
  - complement direct, atribut.
12. Prin expansiunea cuvântului subliniat din secvența: *Mă bucur să-mplânt/ în toamna roșcată strigătul meu adânc, singuratic* se obține o subordonată:
- subiectivă;
  - atributivă;
  - predicativă;
  - completivă directă.
13. Se obține o frază în care să apară o subordonată circumstanțială de mod prin expansiunea/extensia unei părți secundare de propoziție din structura:
- Mă bucur să-mi umplu părul cu voi, frunze de toamnă;*
  - Pun mâna repede pe stiloul și carnețelul pe care le port tot timpul cu mine;*
  - să fug, să cad și să râd pe pământul împodobit;*
  - Copiii sunt cei care le pot reaminti oamenilor mari de comoara din inimă.*

14. Propozițiile subordonate din textul C sunt:
- numai complete directe;
  - numai complete indirecte;
  - atât complete directe, cât și complete indirecte;
  - complete indirecte și circumstanțiale de cauză.
15. Figura de stil prezentă în secvența *Copiii sunt cei care le pot reaminti oamenilor [...] de comoara din inimă* este:
- epitetul;
  - personificarea;
  - metafora;
  - comparația.
16. În primele patru versuri din textul C nu apare figura de stil:
- epitetul;
  - repetiția;
  - comparația;
  - metafora.

EXCELENȚĂ

17. În relație cu secvența: *Dacă mă necăjește cineva într-o zi, verific imediat izvorul cu bucurie. Poate am închis robinetul. Îl deschid și o pulbere galbenă mă învăluie. O pulbere care nu se vede, dar se simte ca un mare zâmbet care începe din vârful capului, își face cuib în colțul gurii și se duce pe urmă peste tot, până în călcâi.*, titlul textului B sugerează:
- bucuria unui copil manifestată prin zâmbet;
  - tristețea unui copil manifestată prin plâns;
  - melancolia adultului, provocată de amintirea copilăriei;
  - nostalgia provocată de amintirea unui zâmbet.
18. Următoarea afirmație este corectă:
- În textul A, apar metafore cu rolul de a crea imagini artistice.
  - În textele B și C, apar aspecte caracteristice operelor literare.
  - Textul A transmite sentimentele autorului.
  - În cele trei texte, apar imagini artistice vizuale.

RĂSPUNSURI CORECTE:

Item	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Răspuns	b	d	a	b	c	a	d	a	b	a	d	d	b	b	c	c	a	b